

Pasterz, Jan

Polowanie na masonów?

Ars Regia 7 - 8/13 - 14, 275-276

1998 - 1999

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

powód sprawił, że przyjęcia do loży nie zaproponowano kilku znanym działaczom opozycji demokratycznej lat sześćdziesiątych–osiemdziesiątych.

Po II wojnie Falski przyjaźnił się z Antonim Słonimskim (1895 – 1976), inicjowanym dopiero w 1972 roku do konspiracyjnego „Kopernika”. Trudno jednak przypuszczać, aby dziewięćdziesięcioletni autor elemetarza miał jeszcze ochotę wstąpić w szeregi dzieci wdowy. Nie wymieniają go żadne powojenne źródła wolnomularskie, dlatego też nazwisko Falskiego nie znalazło się w opublikowanym przez Ludwika Hassa *Słowniku wolnomularzy polskich XX wieku*². Najbardziej prawdopodobna wydaje się hipoteza, że przyjęty został do odbudowującego się wolnomularstwa polskiego tuż po przybyciu do Warszawy w 1919 roku. Wskazują na to również związki Falskiego z wysokimi funkcjonariuszami Ministerstwa Wyznań i Oświecenia, w kilku wypadkach wolnomularzami.

Tadeusz Cegielski

PRZYPISY

¹ Zbigniew Ż b i k o w s k i, *As to Ali pies*. „Życie”, 16–17 października 1999, nr 243, s. 12, 14.

² Ludwik H a s s, *Masoneria polska XX wieku. Losy, loże, ludzie*, wyd. I, Warszawa 1993, s. 161–340.

POŁOWANIE NA MASONÓW?

Pod takim tytułem „Gazeta poznańska” (11 X, 12 X 1999) zamieściła informację na temat akcji wymierzonej w lożę „Świątynia Hymnu Jedności” na Wschodzie Poznania. Zbigniew Rutkowski, redaktor kwartalnika „Wolna Polska” podjął kolportaż 40 tys. ulotek, w których domaga się od władz miasta likwidacji loży erygowanej 21 czerwca 1997 roku. – powołując się przy tym na nasze czasopismo¹. Sądzi, iż „masoni działają w sposób tajny i wbrew polskim interesom [...] Są zwolennikami likwidacji państw. Ponadto przysięgają bezwzględną, nawet ponad prawem, solidarność wobec członków loży”². Ulotki o podobnej treści kolportowane są w wielkopolskich kościołach; 25 tys. egzemplarzy rozdano w Częstochowie uczestnikom spotkania słuchaczy „Radia Maryja”.

Rzecznik poznańskich władz miejskich, Dariusz Urbanowicz poinformował, że dotychczas magistrat „nie otrzymał żadnych listów protestacyjnych”. Dodał, że „jeśli do nas dotrą, ich autorzy otrzymają odpowiedź, że władze Poznania nie są w tej kwestii kompetentne. W sprawie masonów musi wypowiedzieć się organ rejestrujący tego rodzaju związki”. Pan Rut-

kowski zapowiedział również skierowanie pisma do Urzędu Ochrony Państwa i policji, „aby zbadały działalność tej tajnej organizacji”.

„Nie tropimy żadnych organizacji” – wyjaśnia na łamach „Gazety poznańskiej” rzecznik prasowy poznańskiego UOP. Zajęcie się członkami którejkolwiek z nich, na przykład masonami, uzależnione jest od tego, czy popełniając przestępstwa, zagrażają oni swoimi działaniami interesom naszego kraju. Nic na ten temat nam jednak nie wiadomo”³.

Pozostawiając powyższe informacje bez komentarza, stwierdzmy, że właściwy cel akcji podjętej przez „Wolną Polskę” ujawnia zakończenie tekstu ulotki, z którego dowiadujemy się, że „taka to a taka księgarnia w Poznaniu oferuje bogaty wybór publikacji na temat masonerii”. Reklama jest niewątpliwie dźwignią handlu; dlaczego jednak angażować do niej takie instytucje jak Kościół, Urząd Ochrony Państwa i policja?

Jan Pasterz

PRZYPISY

¹ Por. „Ars Regia”, rok. VI (1997), nr 1/2 (11/12), s. 268.

² Cyt. za „Gazeta poznańska”, poniedziałek, 11.10. 1999, s. 4.

³ Ibidem, wtorek, 12.10.1999, s. 6.

400 LAT NAJSTARSZEJ ŁOŻY ŚWIATA

Najstarsza łoża operatywna świata, „Saint Mary’s Chapel” („Kaplicy Najświętszej Marii”) Nr 1 na Wschodzie Edynburga jest dumną posiadaczką protokołów (desek) łożowych prowadzonych nieprzerwanie od 31 lipca 1599 roku. Historia mularstwa operatywnego Edynburga jest jeszcze starsza; pierwsza organizacja mularska powstała tu w 1475 roku, z inicjatywy burmistrza, rajców i mistrzów cechowych, w ich liczbie muratorów. Przez następnych 160 lat przyjmowała w poczet swych członków przedstawiciele zawodów „operatywnych”; pierwsi „nieoperatywni” inicjowani pojawili się w „Mary’s Chapel” w 1640 roku.

T.C.

„The Ashlar”, nr 7, 1999.